

Система має такі характеристики, які з повним правом дозволяють вважати цю технологію основною для обробки й управління моніторинговою інформацією. Її засоби набагато перевершують можливості звичайних картографічних систем, хоча, безумовно, включають і всі основні функції одержання високоякісних карт і планів.

У самій концепції системи екологічного моніторингу атмосфери Тернопільської області закладено всебічні можливості збору, інтеграції й аналізу будь-яких розподілених у просторі або прив'язаних до конкретного місця даних. У разі необхідності візуалізувати наявну інформацію у вигляді карти з графіками або діаграмами, створити, доповнити або видозмінити базу даних просторових об'єктів, інтегрувати її з іншими базами єдино правильним рішенням буде звернення до ГІС [4].

У разі порушення екологічного законодавства керівники транспортних організацій та власники транспортних засобів повинні нести юридичну відповідальність за додержання нормативів гранично допустимих викидів та скидів забруднюючих речовин і гранично допустимих рівнів фізичних впливів на навколишнє природне середовище, встановлених для відповідного типу транспорту, за інші порушення екологічних вимог на транспорті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гутаревич Ю.Ф. Екологія та автомобільний транспорт. – К.: Арістей, 2008. – 296 с.
2. Екологічні проблеми транспорту / Упор.: Т.В.Тимочко, Н.А.Черненко. – Ніжин: Аспект-Поліграф, 2006. – 35 с.
3. Степанчук О. В. Принципи створення транспортного екологічного моніторингу // Містобудування та територіальне планування. – 2010. - №9. – С. 275-280.
4. Статистичний щорічник Тернопільської області: Корот. стат. довід. / За ред. В.Г. Кирича. – Тернопіль, 2008. – 588 с.
5. Транспортний комплекс України: Экономика, организация, развитие: Сб. науч. трудов. / За ред. Цветова Ю. М. – К.: ИКТП, 1995. – 198с.

Кондрашов В.

Науковий керівник – Рудакевич І. Р.

ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ МЕРЕЖИ ТУРИСТИЧНИХ МАРШРУТІВ М. ТЕРНОПОЛЯ

Розробка маршрутів є складною багатоступеневою процедурою, яка вимагає достатньо високої кваліфікації і яка є основним елементом технології туристичного обслуговування. Туристичний маршрут відіграє велику роль у створенні необхідної привабливості, задоволенні побажань та інтересів туристів. Багаторічна практика прийому іноземних туристів до нашої країни показала, що абсолютна більшість приїжджаючих до нас іноземних туристів виявляє цікавість до відвідування таких міст, як Київ, Львів, Івано-Франківськ, Одеса. В останні роки серед українських і закордонних туристів посилюється інтерес до міста Тернополя, як центру рекреаційного, спортивного, фестивального та етнотуризму.

Метою даної публікації є обґрунтування розробки розгалуженої сітки різноманітних туристичних маршрутів м. Тернополя.

Вибір і розробка того чи іншого маршруту пов'язані насамперед з цілями поїздок туристів до певної території чи міста. Так, для екскурсійно-пізнавальних турів вибирають місця з найбільш цікавими туристичними визначними пам'ятками, наприклад, історичними і культурними пам'ятниками, музеями, картинними галереями й ін. При організації турів на відпочинок до маршруту включаються курортні, морські, гірські чи сільські центри з відповідними природно-кліматичними ресурсами.

Привабливість туристичного маршруту залежить також і від способу перевезення туристів між включеними в нього містами (пунктами). Далеко не всі міста, відвідувані в нашій країні іноземними чи внутрішніми туристами, мають рівнозначні транспортні зв'язки. Варто дуже ретельно підходити до вибору тих чи інших засобів перевезення туристів. Зокрема, турфірми повинні враховувати такі вимоги:

- при складанні маршруту не допускати повторного транзитного відвідування туристами міста (пункту), у якому вони вже були. Необхідно шукати такі варіанти транспортних перевезень туристів по маршруту, які забезпечували б однократне відвідування ними запланованих міст;

- при виборі засобів перевезення варто віддавати переваги тим перевізникам, які можуть забезпечити швидшу і максимально комфортабельну доставку туристів з міста до міста;

- при плануванні пасажирських перевезень по маршруту необхідно також намагатися залишити якнайбільше світлового часу для організації екскурсій або вільної активності туристів, використавши з цієї метою, наприклад, нічні години для перевезення потягом, а ранкові чи вечірні - для перевезення літаком або автобусом. В межах міста актуальним є проведення пішохідних чи велосипедних мандрівок по цікавих для туристів місцях.

Значне значення для привабливості турів має їхня тривалість. Наприклад, часто рекламуються короткострокові поїздки кінця тижня ("уїк-енд"). Однак найбільш масовими є тури тривалістю 7-10 днів; поїздки тривалістю 14 днів і більш займають уже значно меншу частку в загальному асортименті пропонованих закордонних поїздок.

Необхідно вказати на тісний зв'язок між змістом маршруту (перелік відвідуваних міст і пунктів) і тривалістю туру. Так, для ознайомлення туристів з великим містом, необхідно до 3-4 днів, а для огляду

менших поселень достатньо і одного дня. Вітчизняні турфірми повинні бути зацікавлені в розширенні географії маршрутів і тривалості подорожі туристів на території України. Для цього необхідно постійно вивчати можливості використання все нових туристичних ресурсів, здатних привернути увагу туристів.

Вибір маршруту тісно пов'язаний із метою подорожі. Так, для екскурсійно-пізнавальних турів вибирають міста з багатою культурно-історичною спадщиною. При організації турів на відпочинок у маршрут включають популярні міські чи сільські райони і центри, які володіють відповідними природно-кліматичними ресурсами. Наприклад, у центрі Тернополя розміщений великий за площею став, який є особливою туристичною «родзинкою» міста. Відповідно більшість туристичних потоків повинні проходити біля нього.

Привабливість маршруту визначається також наявністю в містах уздовж маршруту розвинутої туристичної індустрії (готелів, підприємств харчування, транспорту та ін.). Тому, приступаючи до складання маршруту, варто добре вивчити визначні пам'ятки міста, з'ясувати, які підприємства туристичної індустрії працюють на шляху подорожі туристів. Особливо це корисним буде для організації маршрутів гастрономічного чи фестивального туризму.

Окрім того, на привабливість туру впливає характер перевезення по місту. Зокрема, рекомендується уникати повторного транзитного відвідування туристами одних і тих самих місць. Варто також надавати перевагу тим видам транспорту, які можуть забезпечити швидке і комфортабельне пересування туристів по місту. Бажано також максимально використовувати світловий день для організації екскурсій чи вільного часу туристів, плануючи переїзди чи відпочинок у нічні години.

Така процедура є довготривалою за часом і може займати декілька місяців. Якщо розроблений маршрут є замовленим (разовим), то процедура його створення спрощується, за винятком заходів, що забезпечують його безпеку. При розробці, автобусного маршруту необхідно керуватися «Правилами дорожнього руху», «Законом про автомобільний транспорт», «Правилами перевезення пасажирів» та іншими відомчими нормами.

Розробка туристичного маршруту закінчується узгодженням і затвердженням паспорту маршруту. Паспорт туристичного маршруту використовується при формуванні турів, а також при розслідуванні шляхово-транспортних подій.

Після процедури розробки і затвердження туристичного маршруту приступають до формування туру. Розрізняють два основних види туру:

- пекидж-тур, тобто комплексна туристична послуга, яка включає в себе розміщення, харчування, екскурсійне обслуговування, транспортні, побутові, спортивно-оздоровчі, медичні та інші послуги;
- інклюзив-тур, тобто окремі туристичні послуги: харчування, розміщення, екскурсійне обслуговування, транспорт (на вибір).

На практиці перевага надається інклюзивному туру, де турист замовляє мінімально-достатній набір основних послуг, купуючи додаткові та сукупні послуги у міру необхідності. Це розширює можливості планування власного часу туриста і в деяких випадках здешевлює ціну путівки.

Сформований на основі маршруту та конкретного попиту тур не може зразу стати товарним продуктом для продажу. Для цього необхідно виконати ряд етапів:

- формування туру;
- експериментальне впровадження;
- реклама і презентація туру;
- просування туру на ринку [1].

Нами розроблено проекти більше 20 туристичних маршрутів по території м. Тернополя, які охоплюють всі туристично привабливі об'єкти міста. Зокрема, залежно від виду транспорту, пропонуються туристичні мандрівки по місту на автобусі, троллейбусі, велосипеді або по ставу на катері. Можна також запропонувати ряд ексклюзивних спеціалізованих маршрутів по місту: історичний, етнокультурний, гастрономічний, екологічний, рибальський, рекреаційний та інші їх різновиди. Поеднання можливостей використання кількох таких маршрутів дозволяє сформувати повноцінний туристичний продукт, метою якого є ознайомлення туристів із найцікавішими місцями та ресурсним потенціалом міста Тернополя.

Тому важливо при підготовці туристичного маршруту враховувати всі вищенаведені вимоги та розробки. Потрібно також звернути увагу на тривалість та сезонність, адже вони є одними з ключових аспектів створення та функціонування перспективного маршруту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Любіцева О.О. Методика розробки турів Навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2003. - 104 с.
2. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) К.: Альтерпрес, 2002. - 436 с.
3. Пуцентайло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємництва: Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 344 с.
4. Формування туристичного продукту та його просування на ринок [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://buklib.net/books/31461/>